

LV

LV

LV

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 24.11.2009
COM(2009)641 galīgā redakcija

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

**ar ko Portugāles Republikai atļauj piemērot atkāpi no 168., 193. un 250. panta Padomes
Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Saskaņā ar 395. pantu 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (turpmāk „PVN direktīva”) Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij ieviest pasākumus, ar kuriem atkāpjas no šīs direktīvas noteikumiem, lai vienkāršotu pievienotās vērtības nodokļa (PVN) iekasēšanu vai arī lai novērstu nodokļu nemaksāšanu vai krāpšanos nodokļu jomā.

Ar Padomes Lēmumu 2004/738/EK Portugāles Republikai (turpmāk „Portugāle”) tiešās tirdzniecības (preču pārdošana klientu mājās) nozarē ir atļauts līdz 2009. gada 31. decembrim piemērot īpašu un fakultatīvu shēmu, saskaņā ar kuru, pirmkārt, — atkāpjoties no 21. panta 1. punkta a) apakšpunkta Padomes 1977. gada 17. maija Sestajā direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze, — uzņēmumam, kas veic komercdarbību minētajā nozarē un kam ir atļauja izmantot šo shēmu, ir jāmaksā PVN par savu mazumtirgotāju veiktajām preču piegādēm galapatērētājiem. Otrkārt, atkāpjoties no minētās direktīvas 22. panta, mazumtirgotāji ir atbrīvoti no minētā panta prasībām attiecībā uz šīm piegādēm. Lai saņemtu šādu atļauju, kopējam uzņēmuma apgrozījumam jāveidojas no preču pārdošanas klientu mājās, ko veic savā vārdā un uz sava rēķina strādājošie mazumtirgotāji. Turklāt visām pārdotajām precēm jābūt norādītām iepriekš noteiktā galapatēriņa cenu sarakstā, uzņēmumam tās jāpārdod tieši mazumtirgotājiem, savukārt mazumtirgotājiem tās jāpārdod tieši galapatērētājiem.

Ar vēstuli, kas Komisijas Ģenerālsekretariātā reģistrēta 2009. gada 30. jūnijā, Portugāle lūdza atļauju pagarināt šīs īpašās shēmas atkāpes no PVN direktīvas 193. un 250. panta, un ar vēstuli, kas Komisijas Ģenerālsekretariātā reģistrēta 2009. gada 9. septembrī, tā lūdza atkāpi no PVN direktīvas 168. panta ar nolūku liegt mazumtirgotājiem atskaitīt PVN par precēm, uz kurām attiecas minētais pasākums.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija ar 2009. gada 27. oktobra vēstuli informēja pārējās dalībvalstis par Portugāles lūgumu. Ar 2009. gada 29. oktobra vēstuli Komisija paziņoja Portugālei, ka tās rīcībā ir visa informācija, ko tā uzskata par vajadzīgu, lai izvērtētu šo lūgumu.

Pamatojot savu lūgumu par pasākuma termiņa pagarinājumu, Portugāle norādīja, ka PVN direktīvas noteikumi uzliek nodokļa samaksas pienākumu tādiem nodokļa maksātājiem, kam nav pietiekamas struktūras, lai izpildītu dažādas ar nodokļa piemērošanu saistītās prasības, un kas turklāt veic komercdarbību īpašos apstākļos, kā rezultātā nodokļu nemaksāšanas risks ievērojami palielinās. Starp minētajiem nodokļa maksātājiem ir tādi, kas strādā uz sava rēķina un veic tiešo tirdzniecību klientu mājās, proti, pārdod preces, ar kurām tos apgādā uzņēmumi, kas izvēlējušies šo specifisko reklāmas un pārdošanas veidu. Portugāle uzskata, ka ir jāturpina minēto pasākumu piemērošana, lai vienkāršotu PVN iekasēšanu no nodokļa maksātājiem, kas veic komercdarbību šajā nozarē, un lai tādējādi nodrošinātu efektīvāku kontroli.

Portugāle precizē, ka minētie pasākumi neietekmē galapatēriņa posmā iekasēto PVN ieņēmumu apjomu un nekādā veidā neiespaido Eiropas Kopienas pašas resursus, ko veido PVN.

Portugāles lūgumā minētās īpašās un fakultatīvās shēmas mērķis ir atbrīvot mazumtirgotājus no pienākumiem deklarēt un maksāt PVN par to preču piegādēm galapatērētājiem, ar kurām tos apgādājis attiecīgo atļauju saņēmušais uzņēmums. Tāpēc šī shēma ļauj vienkāršot nodokļa iekasēšanas kārtību par labu minētajiem nodokļa maksātājiem. Tā kā par nodokļa maksātāju kļūst attiecīgo atļauju saņēmušais uzņēmums, nevis daudzie mobilie mazumtirgotāji, un tā kā šā uzņēmuma pienākums ir deklarēt un maksāt nodokli, minētā shēma dod arī iespēju pārliecināties, ka PVN, kas mazumtirdzniecības posmā iekasēts par pārdotajām precēm, kuras piegādājis attiecīgo atļauju saņēmušais uzņēmums, tiešām ir pārskaitīts valsts kasei, un tādējādi novērst nodokļu nemaksāšanu. Turklāt šī shēma atvieglo administratīvo iestāžu darbu nodokļu iekasēšanā.

Ņemot vērā to, ka mazumtirgotāji, kas iepērk preci no attiecīgo atļauju saņēmušā uzņēmuma, tiek atbrīvoti no pienākumiem deklarēt un maksāt PVN par tādu preču piegādēm galapatērētājiem, ar kurām tos apgādājis minētais uzņēmums, administratīvo procedūru vienkāršošanas nolūkā ir pamatoti aizliegt šiem mazumtirgotājiem izmantot tiesības uz PVN atskaitījumu, kuras tiem bija attiecībā uz šo preču pirkumiem, un atbrīvot tos no pienākuma sniegt PVN deklarāciju, kas vajadzīga veicamā atskaitījuma noteikšanai. Atļauju saņēmušajam uzņēmumam būtu jāizmanto šīs tiesības mazumtirgotāju vietā un tādēļ jāuzņemas attiecīgie deklarācijas iesniegšanas pienākumi. Šis pasākums neskar nodokļa atskaitījuma tiesības, kuras mazumtirgotāji varētu saņemt attiecībā uz citiem preču un pakalpojumu pirkumiem un izmantot saskaņā ar vispārējo tiesību nosacījumiem.

Ņemot vērā PVN direktīvas 395. panta noteikumus un Portugāles iesniegtos apsvērumus, Komisija uzskata, ka šī atkāpe atbilst minētajā pantā izklāstītajiem nosacījumiem, kā arī ļauj vienkāršot nodokļa iekasēšanu un novērst nodokļu nemaksāšanu, neietekmējot galapatēriņa posmā iekasēto nodokļu ieņēmumu apjomu. Tādēļ Komisija neiebilst pret šo lūgumu un uzskata, ka attiecīgs priekšlikums ir iesniedzams Padomei.

Tomēr Komisija uzskata, ka šai atkāpei būtu jānosaka ierobežots piemērošanas periods, lai, pamatojoties uz Portugāles sniegto attiecīgo informāciju, varētu periodiski izvērtēt, vai apstākļi, kas šādu atkāpi pamato šodien, joprojām pastāv.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Lēmuma priekšlikuma mērķis ir turpināt piemērot pasākumu, kas konkrētā un šaurā tautsaimniecības nozarē vienkāršo PVN iekasēšanu un palīdz novērst nodokļu nemaksāšanu. Tādēļ pasākums pozitīvi ietekmēs gan nodokļu maksātājus, kas veic komercdarbību šajā nozarē, gan arī pašu dalībvalsti. Ne ārējo speciālistu atzinums, ne ieinteresēto personu viedoklis, ne šā lēmuma ietekmes novērtējums nebija vajadzīgs. Jebkurā gadījumā pasākuma ietekmi ierobežos atkāpes šaurā piemērošanas joma un konkrēti noteiktais piemērošanas periods.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Ierosinātā lēmuma mērķis ir atļaut Portugālei piemērot īpašu atkāpi no PVN direktīvas 168., 193. un 250. panta, lai saglabātu un grozītu īpašu un fakultatīvu shēmu, kuras nolūks ir tiešās tirdzniecības (preču pārdošana klientu mājās) nozarē uzņēmumiem, kas atbilst konkrētiem nosacījumiem un kam ir atļauja piemērot šo shēmu, no vienas puses, atkāpjoties no minētās direktīvas 193. panta, uzlikt pienākumu maksāt nodokli par uzņēmuma mazumtirgotāju veiktajām preču piegādēm galapatērētājiem, un, no otras puses, atkāpjoties no minētās direktīvas 168. panta, noteikt šiem uzņēmumiem tiesības uz tāda nodokļa atskaitījumu, kurš vēl ir jāmaksā vai kuru jau ir samaksājuši uzņēmumu mazumtirgotāji par precēm, ko tiem piegādājuši minētie uzņēmumi. Visbeidzot, atkāpjoties no minētās direktīvas 250. panta, shēmas nolūks ir atbrīvot mazumtirgotājus no šajā pantā minētā deklarācijas iesniegšanas pienākuma gan attiecībā uz precēm, kuras tiem ir piegādājis atļauju saņēmušais uzņēmums, gan attiecībā uz šo preču piegādēm galapatērētājiem, un uzlikt šo pienākumu minētajam uzņēmumam.

Šā lēmuma juridiskais pamats ir PVN direktīvas 395. panta noteikumi, kuri savukārt pieņemti, piemērojot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 93. pantu. Saskaņā ar šiem noteikumiem dalībvalstij, kas vēlas ieviest īpašus pasākumus, ar kuriem atkāpjas no minētās direktīvas, jāsaņem Padomes atļauja, par kuru Padome pieņem attiecīgu lēmumu. Tā kā tas ir piemērošanas pasākums, kas skar tiesību aktu saskaņošanu apgrozījuma nodokļu jomā, subsidiaritātes princips ir ievērots.

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam, proti, tajā ir paredzēti tikai tādi noteikumi, kas vajadzīgi, lai panāktu procedūru vienkāršošanu un novērstu nodokļu nemaksāšanu, jo priekšlikums attieksies uz konkrētu un šauru tautsaimniecības nozari un skars tikai nedaudzus nodokļa maksātājus, kuriem būs jāatbilst šīs shēmas prasībām vienīgi tad, ja tie paši to izvēlēšies. Tāpēc atkāpe no PVN direktīvas principiem ir neliela un samērīga.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē Kopienas budžetu.

5. PAPILDU INFORMĀCIJA

Priekšlikumā ir paredzēts, ka lēmuma piemērošanas periods beigsies 2012. gada 31. decembrī.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko Portugāles Republikai atļauj piemērot atkāpi no 168., 193. un 250. panta Padomes Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 93. pantu,

ņemot vērā Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹ un jo īpaši tās 395. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu²,

tā kā:

- (1) Ar Padomes Lēmumu 2004/738/EK³ Portugāles Republikai (turpmāk „Portugāle”) tiešās tirdzniecības (preču tirdzniecība klientu mājās) nozarē ir atļauts līdz 2009. gada 31. decembrim piemērot īpašu un fakultatīvu shēmu, saskaņā ar kuru, pirmkārt, — atkāpjoties no 21. panta 1. punkta a) apakšpunkta Padomes 1977. gada 17. maija Sestajā direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze⁴, — uzņēmumam, kas veic komercdarbību minētajā nozarē un kam ir atļauja izmantot šo shēmu, ir jāmaksā pievienotās vērtības nodoklis (PVN) par uzņēmuma mazumtirgotāju veiktajām preču piegādēm galapatērētājiem. Otrkārt, atkāpjoties no minētās direktīvas 22. panta, mazumtirgotāji ir atbrīvoti no minētā panta prasībām attiecībā uz šīm piegādēm. Lai saņemtu šādu atļauju, kopējam uzņēmuma apgrozījumam jāveidojas no preču pārdošanas klientu mājās, ko veic savā vārdā un uz sava rēķina strādājošie mazumtirgotāji. Turklāt visām pārdotajām precēm jābūt norādītām iepriekš noteiktā galapatēriņa cenu sarakstā, uzņēmumam tās jāpārdod tieši mazumtirgotājiem, savukārt mazumtirgotājiem tās jāpārdod tieši galapatērētājam.
- (2) Ar vēstuli, kas Komisijas Ģenerālsekretariātā reģistrēta 2009. gada 30. jūnijā, Portugāle lūdza atļauju pagarināt šīs īpašās shēmas atkāpes no Direktīvas 2006/112/EK 193. un 250. panta, un ar vēstuli, kas Komisijas Ģenerālsekretariātā reģistrēta 2009. gada 9. septembrī, tā lūdza atkāpi no direktīvas 2006/112/EK 168. panta ar mērķi liegt mazumtirgotājiem atskaitīt PVN par precēm, uz kurām attiecas minētais pasākums.
- (3) Saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 2. punktu Komisija ar 2009. gada 27. oktobra vēstuli informēja pārējās dalībvalstis par Portugāles lūgumu. Ar

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

³ OV L 325, 28.10.2004., 62. lpp.

⁴ OV L 145, 13.6.1977., 1. lpp. Direktīva atcelta ar Direktīvu 2006/112/EK.

2009. gada 29. oktobra vēstuli Komisija paziņoja Portugālei, ka tās rīcībā ir visa informācija, ko tā uzskata par vajadzīgu, lai izvērtētu šo lūgumu.

- (4) Šī īpašā shēma nosaka, ka atbilstošo atļauju saņēmušie uzņēmumi daudzo mobilo mazumtirgotāju vietā iegūst tiesības uz tāda PVN atskaitījumu, kas vēl ir jāsamaksā vai ko jau ir samaksājuši uzņēmumu mazumtirgotāji par precēm, ko tiem piegādājuši minētie uzņēmumi, turklāt šī shēma paredz, ka šiem uzņēmumiem ir jāmaksā nodoklis par mazumtirgotāju veiktajām minēto preču piegādēm galapatērētājiem. Turklāt šiem uzņēmumiem ir jāsniedz deklarācijas un jāmaksā attiecīgais nodoklis, proti, ir jāuzņemas pienākums, no kura tiek atbrīvoti uzņēmuma mazumtirgotāji.
- (5) Šī shēma dod arī iespēju pārliecināties, ka PVN, kas mazumtirdzniecības posmā iekasēts par pārdotajām precēm, kuras piegādājis attiecīgo atļauju saņēmušais uzņēmums, tiešām ir pārskaitīts valsts kasei, un tādējādi novērst nodokļu nemaksāšanu. Turklāt shēma vienkāršo administratīvo iestāžu darbu nodokļa iekasēšanā un atvieglo mazumtirgotājiem veicamo pienākumu slogu attiecībā uz PVN.
- (6) Atkāpe nemainīs galapatēriņa posmā iekasēto PVN apjomu un neietekmēs Eiropas Kopienas pašas resursus, ko veido PVN,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Portugālei ir atļauts tiešās tirdzniecības (preču pārdošana klientu mājās) nozarē piemērot īpašu fiskālu pasākumu, kas paredz atkāpes no Direktīvas 2006/112/EK.

Uzņēmumi, kuru kopējo apgrozījumu veido preču pārdošana klientu mājās, ko veic savā vārdā un uz sava rēķina strādājošie mazumtirgotāji, var lūgt attiecīgās iestādes atļauju piemērot šo atkāpes shēmu ar nosacījumu, ka

- a) visas uzņēmuma pārdotās preces ir iekļautas iepriekš noteiktā galapatēriņa cenu sarakstā;
- b) uzņēmums pārdod savas preces tieši mazumtirgotājiem un savukārt mazumtirgotāji tos pārdod tieši galapatērētājiem.

2. pants

Atkāpjoties no Direktīvas 2006/112/EK 168. panta, uzņēmumiem, kuri saņēmuši atļauju piemērot šo atkāpes shēmu, ir tiesības atskaitīt PVN, kas vēl ir jāsamaksā vai ko jau samaksājuši uzņēmumu mazumtirgotāji par precēm, ko tiem piegādājuši minētie uzņēmumi, un, atkāpjoties no minētās direktīvas 193. panta, šiem uzņēmumiem ir jāmaksā PVN par mazumtirgotāju veiktajām minēto preču piegādēm galapatērētājiem.

3. pants

Mazumtirgotāji, kas iepērk preces uzņēmumā, kuram ir atļauja piemērot šo atkāpes shēmu, ir atbrīvoti no Direktīvas 2006/112/EK 250. pantā minētā deklarācijas iesniegšanas pienākuma

attiecībā uz precēm, ko tiem piegādājis minētais uzņēmums, un attiecībā uz šo preču piegādēm galapatērētājiem. Minēto pienākumu pilda atļauju saņēmušais uzņēmums.

4. pants

Šo lēmumu piemēro no 2010. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. decembrim.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Portugāles Republikai.

Briselē, [...]

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*